

ΠΡΩΤΟΔΙΑΚΟΝΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ Ι.Ν.ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ & ΑΓ. ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ

ΠΡΩΤΟΔΙΑΚΟΝΟΣ

Μάιος 2022

Έτος 11° - Τεύχος

116

Διεύθυνση:

Κοιμ. Θεοτόκου 11

14565 Αγ. Στέφανος

Τηλέφωνο:

210 8141919

site:

www.agios-stefanos.gr

email:

grammmateia

@agios-stefanos.gr

fb:

Enoria Agiou Stefanou

Περιεχόμενα

Α) Έρμηνεία του

Έξαψάλμου

(Δ' μέρος)

Β) Λειτουργική

ορολογία

(ΜΑ' μέρος)

Γ) Το Μέγα

Γεροντικόν

Δ) Προφήτης

Ίερεμίας

Ε) Άκολουθίες μηνός

ΕΝΙΣΧΥΣΑΤΕ

ΤΗΝ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

ΤΩΝ ΜΑΡΜΑΡΙΝΩΝ

ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΡΙΩΝ

ΤΟΥ

ΝΑΟΥ ΜΑΣ

ΜΗΝ ΠΕΤΑΤΕ

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΜΑΣ

ΚΑΠΟΙΟΣ

ΑΛΛΟΣ

ΙΣΩΣ ΤΟ

ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ

ΓΙΑ ΝΑ ΤΟ

ΜΕΛΕΤΗΣΕΙ

Έπιμέλεια

Σύνταξη

π.Χρ.Θ.

Α) Γνωριμία με την Αγία Γραφή

«Μετά από την ανάγνωση των Γραφών, να αναγινώσκεις και τους θείους Πατέρες που είναι έρμηνευτές των Γραφών...διότι οι Πατέρες, αναπτύσσοντας τα κρυμμένα νοήματα των Γραφών φωτίζουν το νοῦ και κάνουν να γνωρίζεις εκείνα που πριν δεν γνώριζες».

(Άγ.Νικοδήμου του Άγιορείτου, Συμβουλευτικόν Έγχειρίδιον)

Έρμηνεία του Έξαψάλμου

(+Ίερεμία Φούντα, Μητροπολίτου Γόρτυνος και Μεγαλουπόλεως)

Δ' ΜΕΡΟΣ

Ψάλμ. ΛΖ' (ΛΗ') 37

Κύριε, μή τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με, μηδέ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσῃς με. Ὅτι τὰ βέλη σου ἐνεπάγησάν μοι, καί ἐπεστήριξας ἐπ' ἐμέ τήν χειρά σου· οὐκ ἔστιν ἴσσις ἐν τῇ σαρκί μου ἀπό προσώπου τῆς ὀργῆς σου, οὐκ ἔστιν εἰρήνη ἐν τοῖς ὀστέοις μου ἀπό προσώπου τῶν ἁμαρτιῶν μου. Ὅτι αἱ ἀνομίαι μου ὑπερῆραν τήν κεφαλὴν μου, ὡσεὶ φορτίον βαρὺ ἐβαρύνθησαν ἐπ' ἐμέ. Προσώζεσαν καί ἐσάπησαν οἱ μῶλωπές μου ἀπό προσώπου τῆς ἀφροσύνης μου· ἐταλαιπώρησα καί κατεκάμφθην ἕως τέλους, ὅλην τὴν ἡμέραν σκυθρωπάζων ἐπορευόμην. Ὅτι αἱ ψοαὶ μου ἐπλήσθησαν ἐμπαιγμάτων, καί οὐκ ἔστιν ἴσσις ἐν τῇ σαρκί μου· ἐκακώθην καί ἐταπεινώθην ἕως σφόδρα, ὠρυόμην ἀπό στεναγμοῦ τῆς καρδίας μου. Κύριε, ἐναντίον σου πᾶσα ἡ ἐπιθυμία μου, καί ὁ στεναγμός μου ἀπὸ σοῦ οὐκ ἀπεκρύβη. Ἡ καρδία μου ἐταράχθη, ἐγκατέλιπέ με ἡ ἰσχύς μου, καί τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου, καί αὐτὸ οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ. Οἱ φίλοι μου καί οἱ πλησίον μου ἐξ ἐναντίας μου ἤγγισαν καί ἔστησαν, καί οἱ ἐγγιστά μου ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν καί ἐξεβιάζοντο οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν μου, καί οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι ἐλάλησαν ματαιότητας, καί δολιότητος ὅλην τὴν ἡμέραν ἐμελέτησαν. Ἐγὼ δὲ ὡσεὶ κωφὸς οὐκ ἤκουον καί ὡσεὶ ἄλαλος οὐκ ἀνοίγων τὸ στόμα αὐτοῦ· καί ἐγενόμην ὡσεὶ ἄνθρωπος οὐκ ἀκούων καί οὐκ ἔχων ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ ἐλεγμούς. Ὅτι ἐπὶ σοί, Κύριε, ἤλπισα· σὺ εἰκακούσῃ, Κύριε ὁ Θεός μου. Ὅτι εἶπα μήποτε ἐπιχαρῶσίν μοι οἱ ἐχθροί μου· καί ἐν τῷ σαλευθῆναι πόδας μου ἐπ' ἐμέ ἐμεγαλοῤῥημόνησαν. Ὅτι ἐγὼ εἰς μάστιγας ἔτοιμος, καί ἡ ἀλγηδὼν μου ἐνώπιόν μου ἔστι διαπαντός. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ ἀναγγεῶ καί μεριμνήσω ὑπὲρ τῆς ἁμαρτίας μου. Οἱ δὲ ἐχθροί μου ζῶσι καί κεκραταίνονται ὑπὲρ ἐμέ, καί ἐπληθύνθησαν οἱ μισοῦντές με ἀδίκως· οἱ ἀνταποδιδόντες μοι κακά ἀντὶ ἀγαθῶν ἐνδιέβαλλόν με, ἐπεὶ κατεδίωκον ἀγαθωσύνην. Μὴ ἐγκαταλίπῃς με, Κύριε ὁ Θεός μου, μή ἀποστῆς ἀπ' ἐμοῦ πρόσχες εἰς τὴν βοήθειάν μου, Κύριε τῆς σωτηρίας μου.

Στόν ψαλμὸ μας αὐτὸν ὁ ποιητὴς του, ὅπως φαίνεται ἤδη ἀπὸ τὴν ἀρχή, εἶναι ἄρρωστος· δέχεται δὲ ὅτι ἡ ἄρρώστια του εἶναι τιμωρία ἀπὸ τὸν Θεὸ γιὰ τίς ἁμαρτίες του. Γι' αὐτὸ καί τὴν ἄρρώστια του τὴν ὀνομάζει «ἐλεγχο» καί «παιδεία» τοῦ Θεοῦ. Παρακαλεῖ δὲ τὸν Θεὸ νὰ μὴ ξεαντλήσει ὅλο τὸ θυμὸ Του καί τὴν ὀργή Του ἐπάνω του, ἀλλὰ νὰ φανεῖ σπλαγχνικότερος σ' αὐτόν, συντέμνοντας τὸ χρόνο τῆς τιμωρίας του καί ἐλαφρύνοντας τὴν ἐπιβληθεῖσα τιμωρία. Γι' αὐτὸ καί λέγει ἀπὸ τὴν ἀρχή «Κύριε, μή τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με, μηδέ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσῃς με». Στὴν ἔκφραση αὐτὴ τοῦ ποιητοῦ τὸν τόνο πρέπει νὰ τὸν δώσουμε στὶς λέξεις «τῷ θυμῷ σου» καί «τῇ ὀργῇ σου». Δέν ἀποκρούει δηλαδή ὁ ποιητὴς τὸν «ἐλεγχο» καί τὴν «παιδεία» τοῦ Θεοῦ, δηλαδή τὴν ἄρρώστια πού τοῦ ἔστειλε, ἀλλὰ παρακαλεῖ αὐτὴ ἡ παιδαγωγικὴ τιμωρία νὰ μὴ γίνῃ με δυνατὸ θυμὸ καί ὀργή τοῦ Θεοῦ. Ὅπως πολὺ ὠραῖα ἐρμηνεύει ὁ Μέγας Βασίλειος, ὁ ποιητὴς μας «οὐ τὸν ἐλεγχον παραιτεῖται, ἀλλὰ τὸν μετὰ θυμοῦ... οὐ φεύγει τὸ παιδευθῆναι, δίχα δὲ ὀργῆς τῆς παιδείας τυχεῖν ἀξιοῖ» (Migne 30,84).

Στὴ συνέχεια τοῦ λόγου του ὁ ποιητὴς μας ἀρχίζει νὰ περιγράφει τὴ φοβερὴ κατάσταση τῆς ἄρρώστιας του στὴν ὁποία βρίσκεται. Καί παριστάνει μὲ δυνατὲς εἰκόνες τὴν κατάστασή του. Μὲ τοὺς πόνους πού ὑποφέρει νομίζει ὅτι ἐπάνω του ἔχουν καρφωθεῖ τὰ «βέλη» τοῦ Θεοῦ, γι' αὐτὸ καί λέγει ὅτι «τὰ βέλη σου ἐνεπάγησάν μοι». Πραγματικὰ οἱ ἀσθένειες ἐκφράζονται καί ἀλλοῦ στὴν Παλαιὰ Διαθήκη ὡς «βέλη» τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ τὴν ἄρρώστια του, πού τὴ φαντάζεται, εἶπαμε, προερχόμενη ἀπὸ τὸν Θεὸ, ὡς παιδαγωγικὴ τιμωρία, τὴν παριστάνει στὴ συνέχεια ὁ ποιητὴς καί μὲ τὴν εἰκόνα ἐνός ὀργισμένου ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος σηκώνει τὸ χέρι του καί δίνει χτύπημα στὸν ἄλλο, πού θέλει νὰ παιδεύσει. Ἔτσι, λέγει ὁ ποιητὴς στό Θεό: «Ἐπεστήριξας ἐπ' ἐμέ τὴν χειρά σου».

Συνεχίζεται...

Β) Γνωριμία με την Λειτουργική ζωή της Εκκλησίας μας

Λειτουργική όρολογία [κατ' αλφάβητον λειτουργικό λεξικό] (ΜΑ' μέρος)

Μ

Μυστήρια (της Ἐκκλησίας). (συνέχεια)

Για τὴ θεία Εὐχαριστία σημειώνει ὅτι ὁ ἄνθρωπος φέρνει τὰ δῶρα, ἀλλὰ τὸ πᾶν εἶναι ἔργο τῆς δυνάμεώς του Θεοῦ. Για τὸ Βάπτισμα λέει πὺς εἶναι μέγα, ἀλλὰ δὲν τὸ κάνει μέγα αὐτὸς ποὺ βαπτίζει, ἀλλὰ ὁ Τριαδικὸς Θεὸς ποὺ καλεῖ τὸν ἄνθρωπο στὸ Βάπτισμα. Για τὶς χειροτονίες ἐπίσης λέει, ὅτι βέβαια ὁ Ἐπίσκοπος βάζει τὸ χέρι του στὸν χειροτονούμενο, ὁ Θεὸς ὅμως ἐργάζεται.

Καὶ ὁ ἱερός Αὐγουστίνος θεωρεῖ τὸν Χριστὸ ὡς τὸν πραγματικὸ λειτουργὸ των μυστηρίων: «Ὁ Χριστός, λέει, βαπτίζει μὲ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Ἐπρόκειτο αὐτὸ νὰ εἶναι τὸ ἰδιαίτερο γνώρισμα στὸν Χριστό, ὅτι ἂν καὶ βαπτίζουν πολλοὶ λειτουργοί, εἴτε δίκαιοι, εἴτε ἁμαρτωλοί, ὅμως ἡ ἀγιότητα τοῦ Βαπτίσματος ἀποδίδεται σ' Αὐτὸν ἐπάνω στὸν Ὅποιον κατέβηκε ἡ περιστέρα καὶ γιὰ τὸν Ὅποιον ἐπύθηκε, ὅτι Αὐτὸς βαπτίζει μὲ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Μπορεῖ νὰ βαπτίζει ὁ Πέτρος, κι ὅμως Αὐτὸς (ὁ Χριστός) βαπτίζει. Μπορεῖ νὰ βαπτίζει ὁ Παῦλος, Ἐκεῖνος ὅμως βαπτίζει. Καὶ ὁ Ἰούδας μπορεῖ νὰ βαπτίζει, ὅμως καὶ τότε Ἐκεῖνος βαπτίζει¹».

Πρέπει ὅμως νὰ σημειωθεῖ καὶ αὐτό. Ὅτι ἡ ἰσχὺς τῶν Μυστηρίων δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν πίστη καὶ τὴν ἠθικὴ τελειότητα τοῦ Ἱερέα ποὺ τὰ τελεῖ, γιατί, ὅπως εἶδαμε, ὁ ἱερέας εἶναι ἀπλῶς τὸ ὄργανο μὲ τὸ ὁποῖο μεταδίδεται ἡ Χάρη τοῦ Χριστοῦ, ὁ Ὅποιος εἶναι καὶ ὁ κυρίως τελῶν καὶ μεταδίδων τὴν Χάρη.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος προτρέπει ἐκείνους ποὺ πηγαίνουν νὰ βαπτισθοῦν, νὰ μὴ προσέχουν τί εἶδους εἶναι ὁ τελεουργός, ἂν εἶναι δηλ. Ἐπίσκοπος ἢ Πρεσβύτερος ἄγαμος ἢ ἑγγαμος κ.λπ. Τὸ δαχτυλίδι, συμπληρώνει, εἴτε εἶναι χρυσὸ εἴτε σιδερένιο ὅταν ἀποτυπώνει στὸ κερὶ τὴ βασιλικὴ σφραγίδα, αὐτὴ ἔχει τὴν ἀξία. Ἔτσι καὶ ὁ τελεουργός εἴτε εἶναι ἐνάρετος εἴτε ἁμαρτωλός, εἶναι τὸ ὄργανο ποὺ μεταδίδει τὴ Χάρη².

Ὁ ἱερός Χρυσόστομος σημειώνει πὺς, ἂν ἡ Χάρη ζητοῦσε παντοῦ τὴν ἀξίότητα γιὰ νὰ ἐνεργήσει δὲν θὰ ὑπῆχε Βάπτισμα, καὶ φυσικὰ οὔτε σῶμα Χριστοῦ. Ὅμως τώρα ἐνεργεῖ ὁ θεὸς καὶ διὰ ἀναξίων λειτουργῶν καὶ ἡ Χάρη ἐνεργεῖ χωρὶς νὰ βλάπτεται ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ Ἱερέα στὸ Βάπτισμα καὶ στὰ ἄλλα Μυστήρια, γιατί ἀποβλέπει ὁ Θεὸς στὴ σωτηρία τοῦ λαοῦ Του. Συνεχίζοντας ὁ ἱερός Χρυσόστομος σημειώνει πὺς ἐὰν ὁ Χριστὸς ἀπέστειλε καὶ ἐνήργησε διὰ τοῦ Ἰούδα καὶ ἐκείνων ποὺ προφήτευαν καὶ θὰ τοὺς πεῖ στὴ μελλοντικὴ κρίση δὲ σὰς γνωρίζω καὶ διὰ ἐκείνων ποὺ ἔβγαζαν δαιμόνια χωρὶς νὰ ἀνήκουν στοὺς στενοὺς του ἀκολούθους, πολὺ περισσότερο ἐνεργεῖ διὰ τῶν Ἱερέων. Γι' αὐτὸ καὶ προτρέπει ὁ ἱερός Πατέρας νὰ

μὴν περιεργάζεται κανεὶς τὴ ζωὴ τῶν Ἱερέων καὶ νὰ σκανδαλίζεται, κυρίως γιὰ τὴν τέλεση τῶν Μυστηρίων³.

Καὶ ὁ Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσιώτης χρησιμοποιεῖ γιὰ τὸ θέμα μιὰ πολὺ ζωηρὴ σύγκριση ποὺ πείθει. Λέει πὺς δὲν βλάπτεται σὲ τίποτε ἐκεῖνος ποὺ δέχεται τὰ Μυστήρια κι ἂν ἀκόμη εἶναι ἀνάξιος ὁ τελεουργός καὶ χειρότερος ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Ὑπενθυμίζει τὸν κὸ-ρακα, τὸ ἀκάθαρτο αὐτὸ ζῶο, διὰ τοῦ ὁ-ποίου τρεφόταν ὁ «οὐρανοδρόμος καὶ οὐρανοπολίτης Ἡλίας» ὅπως περιγράφεται στὴν Π. Διαθήκη (Γ' Βασ. 7, 6). Ἔτσι, ἡ θεία Πρόνοια ποὺ χρησιμοποίησε τὸν κὸρακα γιὰ νὰ ἐξυπηρετηθεῖ ὁ μέγας ἐκεῖνος Προφήτης τοῦ Θεοῦ, μπορεῖ νὰ χρησιμοποίησει τὸν ὁσονδήποτε ἁμαρτωλὸ καὶ ἀνάξιο Ἱερέα καὶ δι' αὐτοῦ νὰ τελεστοῦν ἀποτελεσματικὰ τὰ Μυστήρια⁴.

Ἐὰν τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ Μυστηρίου ἐξαρτιόταν ἀπὸ τὴν πίστη καὶ τὴν ἠθικὴ τελειότητα τοῦ Ἱερέα ποὺ τὸ τελεῖ, τότε ἡ σωτηρία θὰ ἦταν κάτι τὸ ἀβέβαιο καὶ στὰ συγκεκριμένα πρόσωπα καὶ στὴν Ἐκκλησία. Ἀπὸ τὸν Ἱερέα ζητεῖται μόνο ἡ θέλησή του γιὰ τὴν τέλεση, ἡ θέληση νὰ τελεῖ ἐκεῖνο ποὺ τελεῖ ἡ Ἐκκλησία καὶ νὰ τηρεῖται ὁ τύπος καὶ νὰ ἀπαγγέλλονται οἱ εὐχὲς καὶ οἱ λόγοι ποὺ εἶναι καθιερωμένα ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, ὄχι γιατί αὐτὰ ἐνεργοῦν σὰν μὲ κάποιον μαγικὸ ὄργανο, ἀλλὰ γιατί ἐκφράζουν τὴν πίστη καὶ τὸ φρόνημα τῆς Ἐκκλησίας.

Ναός.

Ἱερός χώρος, κατ' ἐξοχὴν, γιὰ ἐμᾶς τοὺς Ὀρθοδόξους εἶναι ὁ ἱερός Ναός. Ἡ λέξη Ναός εἶναι προχριστιανικὴ καὶ σημαίνει μεγαλοπρεπὴ κατοικία (παράγεται ἀπὸ τὸ ρῆμα “ναι-ῶ” = κατοικῶ).

Στὴν ἀρχιτεκτονικὴ ἓνα μακρόστενο ὀρθογώνιο κτίριο λέγεται «ναός» δηλαδὴ πλοῖο. Μποροῦμε νὰ ποῦμε, χρησιμοποιώντας καὶ τὶς Γραφικὲς καὶ Πατερικὲς μαρτυρίες, ὅτι καὶ ἓνας ὀλόκληρος Ναός εἶναι ἓνα πλοῖο στραμμένο καὶ μὲ πορεία πρὸς τὴν Ἀνατολή.

Ἡ Διδαχὴ τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων, παραθέτοντας τὸν στίχο 34 τοῦ ΞΖ' Ψαλμοῦ, ποὺ λέει: «τῷ Θεῷ τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ κατὰ ἀνατολᾶς» καὶ τὸν στίχο 1,4 ἀπὸ τὶς Πράξεις, ποὺ λέει: «οὗτος ὁ Ἰησοῦς, ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οὕτως ἐλεύσεται, ὃν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν», δείχνει ὅτι σ' αὐτὰ ἔχει τὴν προέλευσή της ἢ προσευχὴ ποὺ γίνεται μὲ στροφή πρὸς τὴν Ἀνατολή (καὶ μὲ τὴν προσδοκίαν τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Χριστοῦ) καὶ ἡ συνήθεια νὰ χτίζονται οἱ Ναοὶ μὲ τὸ ἱερὸ Βῆμα πρὸς τὴν Ἀνατολή.

¹ PG 59, 472.

² PG 36, 396.

³ PG 61,69.

⁴ PG 78,1000.

Γ) ΤΟ ΜΕΓΑ ΓΕΡΟΝΤΙΚΟΝ (ἀποσπάσματα)

ΤΟΜΟΣ Α' - ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Περὶ ἐγκρατείας...

(ὄχι μόνο στὴν τροφή, ἀλλὰ καὶ στὶς ὑπόλοιπες κινήσεις τῆς ψυχῆς)

Εἶπε ὁ ἀββᾶς Μακάριος:

«Ἐάν ὁ ἄνθρωπος θὰ θυμᾶται τὸ ρητὸ τῆς Γραφῆς ὅτι τὰ λόγια σου θὰ σέ δικαιώσουν καὶ τὰ λόγια σου θὰ σέ καταδικάσουν, θὰ προτιμᾶει μᾶλλον νὰ σιωπᾶ».

Εἶπε ἀκόμη ὁ Γέροντας ὅτι ἓνας ἀδελφὸς ρώτησε τὸν ἀββᾶ Παμβῶ ἐάν εἶναι καλὸ νὰ ἐπαινοῦμε τὸν πλησίον. Καὶ τοῦ ἀπάντησε: «Καλύτερη εἶναι ἡ σιωπή».

Ἐνας ἀδελφὸς ρώτησε τὸν ἀββᾶ Τιθὸν: «Πῶς νὰ περιφρουρήσω τὴν καρδιά μου;» Κι ὁ Γέροντας τοῦ λέει: «Πῶς νὰ φυλάξουμε τὴν καρδιά μας, ὅταν εἶναι ἀνοικτές ἢ γλῶσσα μας καὶ ἡ κοιλιά μας;»

Εἶπε πάλι: «Ἐκεῖνος ποὺ δὲν κυριαρχεῖ στὴ γλῶσσα του σὲ ὦρα ὀργῆς, αὐτὸς οὔτε στὰ πάθη του θὰ κυριαρχήσει ποτέ».

Εἶπε ἀκόμη: «Προτιμότερο εἶναι νὰ τρώει κανεὶς κρέας καὶ νὰ πίνει κρασί, παρά νὰ τρώει τίς σάρκες τῶν ἀδελφῶν του μὲ τὴν καταλαλιά».

Βγῆκε ἕξω κάποια φορὰ ὁ Γέροντας τὴ νύκτα καὶ μὲ βρῆκε νὰ κοιμᾶμαι στὴν αὐλὴ τοῦ κελιοῦ. Καὶ ἄρχισε ὁ Γέροντας νὰ μὲ θρηνεῖ καὶ ἔλεγε κλαίοντας: «Ἄραγε ποὺ βρίσκεται ὁ λογισμὸς του καὶ κοιμᾶται τόσο ἀμέριμνα;»

Κάποιος ἀπὸ τοὺς Γέροντες ἐπισκέφθηκε ἄλλον Γέροντα, ὁ ὁποῖος εἶπε στὸν μαθητὴ του: «Κάνε μας λίγη φακὴ». Καὶ ἔκανε. «Μούσκεψε καὶ ψυμί» καὶ μούσκεψε. Καὶ παρέμειναν μιλώντας γιὰ πνευματικὰ θέματα ὡς τὴν ἕκτη ὥρα τῆς ἄλλης μέρας. Καὶ λέει στὸν μαθητὴ του πάλι: «Κάνε μας λίγη φακὴ, παιδί μου». Καὶ τοῦ ἀπαντᾷ ὁ μαθητής: «Ἀπὸ χθὲς τὴν ἔκανα». Καὶ τότε σηκώθηκαν καὶ ἔφαγαν.

Ἀρώστησε κάποιος ἀπὸ τοὺς Γέροντες καὶ ἐπειδὴ δὲν μπορούσε νὰ δεχθεῖ τροφή, τὸν παρακαλοῦσε πολλὰς μέρες ὁ μαθητής του νὰ τοῦ κάνει λίγο κουρκούτι ἀπὸ σιμιγδάλι. Πράγματι πῆγε, τὸ ἔκανε καὶ τοῦ τὸ ἔφερε νὰ φάει. Ἀλλὰ ὑπῆρχε ἐκεῖ κρεμασμένο ἓνα ἀγγεῖο μὲ λίγο μέλι μέσα καὶ ἓνα ἄλλο μὲ λίγο λάδι ἀπὸ λινόσπορο, μύριζε μάλιστα αὐτό, γιὰτὶ ἦταν ἀπὸ πολὺ καιρὸ καὶ προοριζόταν γιὰ τὸ λυχνάρι. Καὶ ὁ ἀδελφὸς κατὰ λάθος ἔβαλε στὸ φαγητὸ τοῦ Γέροντα ἀπ' αὐτὸ ἀντὶ γιὰ μέλι. Ὁ Γέροντας ὅταν τὸ δοκίμασε, δὲν ἔβγαλε μιλιὰ ἀλλὰ ἔφαγε σιωπηλός.

Δ) Γνωριμία με τοὺς Ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας μας

Προφήτης Ἱερεμίας, 1 Μαΐου

Ὁ Προφήτης Ἱερεμίας γεννήθηκε γύρω στὸ 650 π. Χ. στὴν κωμόπολη Ἀναθὼθ, δέκα περίπου χιλιόμετρα βοραιοανατολικά τῆς Ἱερουσαλήμ. Ὁ πατέρας τοῦ ὀνομαζόταν Χελκίας καὶ καταγόταν ἀπὸ εὐπορὴ ἱερατικὴ οἰκογένεια. Κλήθηκε ἀπὸ τὸν Θεὸ στὸ προφητικὸ ἀξίωμα στὴν ἡλικία τῶν εἰκοσιτεσσάρων, περίπου, ἐτῶν καὶ γι' αὐτὸ ἡ πρώτη του ἀντίδραση σὲ αὐτὴ τὴν κλήση ἦταν τὸ νὰ πεῖ στὸν Θεὸ ὅτι δὲν γνωρίζει νὰ ὀμιλεῖ, ἐπειδὴ εἶναι πολὺ νέος. Προφανῶς, δὲν εἶχε τὴν πρόθεση νὰ παρακούσει στὴν κλήση τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ συμπεριφέρθηκε μὲ ταπείνωση, ὅπως ὁ προφήτης Μωϋσῆς, ὁ ὁποῖος ἀντέτεινε στὴν κλήση τοῦ Θεοῦ τὴν ἀδυναμία του νὰ ὀμιλεῖ, ἐπειδὴ ἦταν ἰσχνόφωνος καὶ βραδύγλωσσος. Τελικὰ, δέχθηκε τὴν κλήση τοῦ Θεοῦ μετὰ τὴν διαβεβαίωσή Του ὅτι θὰ εἶναι πάντοτε μαζί του γιὰ νὰ τὸν ὀδηγεῖ καὶ ὅτι θὰ πορευθεῖ σὲ ἐκείνους ποὺ Αὐτὸς θὰ τὸν ἀποστείλει καὶ θὰ τοὺς πεῖ ὅσα θὰ τοῦ δώσει ἐντολὴ νὰ πεῖ.

Πράγματι, οἱ Προφῆτες πορεύονται πρὸς τὸν λαὸ ὡς ἀπεσταλμένοι τοῦ Θεοῦ καὶ ὀμιλοῦν ἐξ ὀνόματός Του. Ὅταν τοὺς ὀμιλεῖ ὁ Θεός, ἀποκρίνονται λέγοντας: «Λάλει Κύριε ὅτι ὁ δοῦλος σου ἀκούει». Καὶ ὅταν ἀπευθύνονται στὸν λαὸ ἀρχίζουν πάντοτε μὲ τὴν φράση: «Τάδε λέγει Κύριος», ποὺ σημαίνει ὅτι δὲν ὀμιλοῦν ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ τους καὶ δὲν λέγουν δικὰ τους πράγματα καὶ προσωπικὰς τους σκέψεις καὶ στοχασμούς, ἀλλὰ μεταφέρουν τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου. Οἱ Προφῆτες ἔλαβαν ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ τὸ προορατικὸ χάρισμα καὶ ἔτσι ἔχουν τὴν δυνατότητα νὰ βλέπουν καὶ νὰ προλέγουν τὰ μέλλοντα, κυρίως ὅμως εἶναι Θεολόγοι, δηλαδὴ Θεοπτες. Συνήθως ὅταν λέμε "προφήτης" νοοῦμε ἐκεῖνον ποὺ προλέγει τὰ μέλλοντα. Ἡ πρόθεση πρὸ ὅμως ἐδῶ ἔχει τὴν ἔννοια τοῦ "ἀντί". Ὁμιλῶ ἀντὶ κάποιου ἄλλου. Οἱ προφῆτες λέγονται ἔτσι γιὰτὶ ὀμιλοῦν ἀντὶ τοῦ Θεοῦ. Εἶναι τὰ στόματα τοῦ Θεοῦ στὴν κοινωνία τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ ἡ ἔννοια τοῦ προφήτου, τοῦ προλέγοντος τὰ μέλλοντα, γι' αὐτὸ καὶ οἱ προφῆτες παλαιότερα ὀνομάζοντο "βλέποντες".

Οἱ Προφῆτες ἔχουν κοινωνία μὲ τὸν Θεὸ καὶ μεταφέρουν τὸ θέλημά Του στοὺς ἀνθρώπους, προτρέποντάς τους σὲ μετάνοια καὶ ἐπιστροφή στὸν Θεὸ τῶν Πατέρων τους. Ἀγαποῦν ἀληθινὰ τὸν λαὸ, πονοῦν γιὰ τὸ κατάντημά του καὶ συχνὰ ἀναλύονται σὲ δάκρυα, ὅπως ὁ Προφήτης Ἱερεμίας, ὁ ὁποῖος χαρακτηρίζεται καὶ εἶναι ὁ θρηνητικότερος τῶν Προφητῶν.

Μὲ ἀφορμὴ τὸ βίο τοῦ Προφήτη Ἱερεμίας, εἶναι πραγματικὰ λυπηρὸ αὐτοὶ ποὺ κλήθηκαν νὰ φυλάσσουν τὸν ἀμπελώνα νὰ τὸν καταστρέφουν καὶ ἀντὶ νὰ παρακαλοῦν, δηλαδὴ νὰ παρηγοροῦν, τὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ, ἀντίθετα νὰ τὸν προκαλοῦν, νὰ τὸν σκανδαλίζουν καὶ νὰ τὸν διχάζουν. Δὲν παραθεωρεῖ ὁ Προφήτης τὸ γεγονὸς ὅτι ὑπάρχουν καὶ ποιμένες ἐκλεκτοὶ καὶ ἀξιοὶ τῆς ἀποστολῆς τους, ἀλλὰ ἀπευθύνεται πολλάκις στοὺς πονηροὺς καὶ διεφθαρμένους ποιμένες μὲ σκοπὸ νὰ τοὺς ἀφυπνίσει καὶ νὰ τοὺς καλέσει σὲ μετάνοια.

Ε) Προγραμμα Ακολουθιών Μαΐου 2022

Κυριακή	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευή	Σάββατο
1 ΚΥΡΙΑΚΗ τοῦ Θωμᾶ Ὁρθρος & Θ.Λειτουργία 6.40 π.μ.	2 μ. Ἀγιασμός 8.30 π.μ.	Οἱ ἐφημέριοι διακονοῦν στὸ Κοιμητήριον κάθε Σάββατο 11-12 π.μ. (ἐκτὸς ἀπροόπτου)		5 Ἁγ. Εἰρήνης & Ἁγ. Ἐφραίμ Ὁρθρος & Θ.Λειτουργία 6.50 π.μ.	Κάθε Παρασκευή στίς 7 μ.μ. γίνεται ἡ εβδομαδιαῖα ὁμιλία μὲ θέμα «Ἑρμηνεία στὸ βιβλίον τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων»	7 Ἑσπερινὸς Κυριακῆς 6.30 μ.μ. (λόγω μυστηρίων)
8 ΚΥΡΙΑΚΗ τῶν Μυροφόρων Ὁρθρος & Θ.Λειτουργία 6.40 π.μ.	9 Ἑσπερινὸς 7.00 μ.μ.		Τὸ Πρόγραμμα τῶν καθημερινῶν ἀκολουθιῶν ἐκδίδεται κάθε ἐβδομάδα καὶ ἀναρτᾶται στοὺς πίνακες ἀνακοινώσεων τοῦ Ναοῦ. Δὲν καταγράφεται στὸ περιοδικό μας.			14 Ἑσπερινὸς Κυριακῆς 5.30 μ.μ. (λόγω μυστηρίων)
15 ΚΥΡΙΑΚΗ τοῦ Παραλύτου Ὁρθρος & Θ.Λειτουργία 6.40 π.μ.	16 Ἑσπερινὸς 7.00 μ.μ.	17 ΑΓΡΥΠΝΙΑ ΜΕΣΟ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ 8.30–01.00	18 Μεσοπεντηκοστῆς		20 Ἑσπερινὸς Ἁγίων 7.00 μ.μ.	21 Ἁγ. Κων/νου & Ἑλένης Ὁρθρος & Θ.Λειτουργία 6.50 π.μ. *** Ἑσπερινὸς Κυριακῆς 7.00 μ.μ.
22 ΚΥΡΙΑΚΗ τῆς Σαμαρείτιδος Ὁρθρος & Θ.Λειτουργία 6.40 π.μ.	23 Ἑσπερινὸς 7.00 μ.μ.		25 Ἀπόδοση Μεσοπεντηκοστῆς & Γ' εὕρεση κεφαλῆς Τ. Προδρόμου Ὁρθρος & Θ.Λειτουργία 6.50 π.μ.		27 Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Ῥώσου Ὁρθρος & Θ.Λειτουργία 6.50 π.μ.	28 Ἑσπερινὸς Κυριακῆς 7.00 μ.μ.
29 ΚΥΡΙΑΚΗ τοῦ Τυφλοῦ Ὁρθρος & Θ.Λειτουργία 6.40 π.μ.	30 Ἑσπερινὸς 7.00 μ.μ.			Τὸ μυστήριο τῆς ἱ. ἐξομολογήσεως θὰ τελεσθεῖ στίς 3 & 24 / 5 ἀπὸ τίς 10.00 π.μ. & στίς 10/5 5.00 – 6.15 μ.μ.		

